

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 6: *Educație și competențe*

Prioritatea de investiții 10.i: *Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare*

Obiectivul specific 6.4: *Creșterea numărului de tineri care au abandonat școala și de adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie care se reîntorc în sistemul de educație și formare, inclusiv prin programe de tip a doua șansă și programe de formare profesională*

Obiectivul specific 6.6: *Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli inclusive*

Titlu proiect: *"Acces la programe de educație și formare profesională pentru tinerii și adulții din județul Dolj care au părăsit timpuriu școala (I)"*

Cod SMIS 2014+: 135711

MATERIALE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Modulul M1

MODULUL 1 (M1): ELEMENTE DE CULTURĂ CIVICĂ

Program „A doua șansă” pentru învățământ secundar inferior

versiune intermediară

A.3.1 Organizarea, monitorizarea și evaluarea programului „A doua șansă” și a stagiilor de pregătire practică de 720 de ore

Nume și Prenume Mândruleanu Nirvana Augustina
Expert curriculum Cultură civică/Educație antreprenorială

Semnătura expertului

Februarie 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1. STRUCTURA CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI

Constituția României (1991, revizuită în 2003)

Libertatea este temeiul oricărei structuri democratice și esența dreptului. **I. Kant** afirma astfel că „dreptul este totalitatea condițiilor conform cărora liberul arbitru al unui om se poate uni cu liberul arbitru al altui om, conform unei legi universale a libertății”. Aceasta înseamnă că nu omul este pentru lege, ci legea este pentru om și nu pentru a-l constrânge, ci dimpotrivă, pentru a-i garanta libertatea.

Înainte de prima Constituție a României, au existat o serie de documente cu caracter constituțional:

- Regulamentele Organice (1831 în Țara Românească, 1832 în Moldova);
- Proclamația de la Islaz (a avut cea mai scurtă perioadă de aplicare, iunie - septembrie 1848);
- Convenția de la Paris (1858);
- Statutul Dezvoltator al Convenției de la Paris (1864).
- Prima Constituție a României a fost adoptată în 1866. Ulterior au urmat:
- Constituția din 1923 (Constituția Unirii);
- Constituția din 1938;
- Constituții adoptate în timpul regimului comunist (1948, 1952, 1965);
- Constituția din 1991

În România autoritățile publice se întemeiază pe voința poporului, exprimată direct sau prin reprezentanți aleși. Orice stat democratic se întemeiază pe principii democratice și funcționează în baza unei constituții.

Constituția este legea fundamentală a statului. România a avut de-a lungul timpului mai multe constituții. Actuala Constituție a României a fost elaborată în anul 1991, de Adunarea Constituantă, alcătuită democratic prin alegeri generale, fiind supusă unui referendum național. A fost revizuită în forma actuală în anul 2003 cu scopul de aderarea a României la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și la Uniunea Europeană (U.E.).

VALORI ȘI PRINCIPII CONSTITUȚIONALE.

Constituția sau legea fundamental reglementează aspect referitoare la:

- forma de guvernământ
- organizarea și atribuțiile puterilor în stat
- drepturile fundamentale ale cetățenilor.

Principii promovate de Constituția României:

- Separația puterilor în stat;
- Pluralismul politic și dreptul de asociere al cetățenilor;
- Egalitatea în drepturi și îndatoriri ale tuturor cetățenilor;
- Accesul liber la justiție;
- Prezumția de nevinovăție.
- Valori promovate de Constituția României
- Libertatea, Egalitatea, Dreptatea, Proprietatea, Demnitatea, Toleranța.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum. (Art. 2, alin. (1), Constituția României.

În perioada medievală, domnitorul era stăpânul țării, poporul fiind considerat a fi format din supușii săi.

În epoca modernă, statele sunt conduse pe baza unor constituții, conducătorii au puterea limitată de legi, iar poporul este format din cetățeni egali în drepturi.

Regimurile democratice funcționează în baza unor valori și principii specifice.

Principiile democratice situează acțiunea politică în funcție de anumite valori.

Conform Constituției României, principiile consacrate sunt:

1. suveranitatea poporului (poporul decide asupra propriului destin);
2. forma republicană de guvernământ;
3. caracterul național, suveran, independent, unitar și indivizibil al statului român separarea puterilor în stat (exercitarea puterii politice de către mai multe autorități/ instituții publice diferite, cu funcții specifice, controlându-se reciproc);
5. pluralismul politic (existența mai multor partide și asociații social - politice);
6. respectarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale omului și cetățeanului.

Constituția României promovează valori fundamentale politice, morale și juridice ale democrației: viața, libertatea, demnitatea umană, egalitatea în fața legii, dreptatea, toleranța, proprietatea, responsabilitatea, reprezentativitatea, participarea etc.

LIBERTATEA este valoarea fundamentală într-o societate democratică:

- persoanele pot acționa conform voinței proprii
- este corelată cu responsabilitatea de a nu afecta libertatea celorlalți
- este calitatea omului de a se respecta pe el, de a respecta drepturile celorlalți și de a-i fi respectate drepturile de către ceilalți
- fiecare ființă umană trebuie tratată în mod egal de lege și trebuie să se supună aceluiași legi
- atât cetățenii cât și autoritățile trebuie să respecte normele morale și juridice, conform drepturilor omului și Constituției
- fiecare persoană are dreptul de a poseda, de a utiliza, de a dispune și de a folosi rodul bunurilor sale, în limitele legii

Egalitatea în fața legii proprietatea demnitatea umană dreptatea responsabilitatea atât cetățenii cât și autoritățile răspund pentru faptele lor și pentru consecințele acestora este valoarea fundamentală într-o societate democratică

DREPTATE: Rolul statului și al societății civile în realizarea dreptății

Drepturile omului sunt acele condiții absolut necesare pentru starea de bine a oamenilor și dezvoltarea lor în cadrul societății. În timp, drepturile omului au fost înțelese diferit în societăți diferite. Au existat drepturi doar pentru anumite categorii (bărbați, nobili, oameni bogați etc.), celelalte fiind discriminate. Situațiile frecvente de încălcare a drepturilor omului în perioada celui de-al Doilea Război Mondial au generat nevoia adoptării unui document care să stabilească niște reguli generale, care să fie respectate de toate națiunile:

la 10 decembrie 1948, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a adoptat

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Declarația universală a drepturilor omului, cel mai important document referitor la drepturi și libertăți. Declarația a fost ratificată de 58 de state membre ale Adunării Generale a ONU. Mai multe țări, precum URSS, țările din Europa de Est, Africa de Sud și Arabia Saudită s-au abținut la acel moment să adopte documentul.

Dreptatea este considerată ca *absolută*, aceeași pentru toți oamenii din toate timpurile și din toate locurile; cei care au susținut acest punct de vedere au argumentat în favoarea caracterului absolut al dreptății, prin specificul naturii umane (rațiune, demnitate, creativitate).

O persoană este condamnată pe nedrept, aceasta poate declara apel, *recurs*. Recursul este procedura prin care o persoană, condamnată pe nedrept sau care consideră că a primit o pedeapsă prea mare, poate face întâmpinare în acest sens.

Rolul justiției pentru aprobarea și înfăptuirea dreptății se afirmă preponderent într-o societate democratică.

O societate democratică este atunci când are un sistem juridic este eficient și apără drepturile individuale, ale poporului.

Modul de organizare a societății, tradițiile și obiceiurile au o puternică influență asupra înțelegerii dreptății și asupra modului de înfăptuire al acesteia.

Societatea democratică presupune, alături de intervenția statului pentru realizarea egalității, intervenția societății civile.

„Societate civilă” este constituită din: asociații, organizații, instituții sociale și economice, altele decât cele statale. *Rolul societății civile* poate fi :

- integrarea socială a persoanelor și grupurilor;
- crearea de asociații, organizații pentru protecția persoanelor, grupurilor, societății ca întreg, împotriva abuzului puterii;
- alternative pentru programele guvernamentale: programe în domeniul educației, sănătății sau grupuri care au nevoie de ajutor (bătrâni, persoane handicapate etc.)
- medierea între cetățeni și stat;
- educarea cetățenilor pentru viața democratică;

Societatea civilă poate contribui în mod fundamental, alături de stat, la realizarea dreptății sociale; se poate confruntă și cu aspecte ne favorabile:

- vulnerabilitatea sindicatelor în raport cu o posibilă cooptare de către guvern;
- slaba dezvoltare a secolului privat, neputând asigura suportul economic organizațiilor non-guvernamentale.

DREPTUL LA PROPRIETATE; calitatea de proprietar; încălcarea dreptului la proprietate

Declarația universală a drepturilor omului prevede o serie de drepturi fundamentale:

Drepturi civile și politice generale

- Drepturile la viață, cetățenie și proprietate
- Dreptul la egalitate în fața legii
- Dreptul de a vota și de a fi votat
- Dreptul de asociere
- Libertatea conștiinței, a gândirii și a exprimării

Drepturile popoarelor

- Dreptul la pace și dezvoltare
- Dreptul la identitate culturală

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Drepturi economice, sociale și culturale

- Dreptul la muncă și la odihnă
- Dreptul la educație
- Dreptul la sănătate

Drepturile persoanelor vulnerabile

- Dreptul la protecție împotriva abuzurilor și agresiunilor
- Dreptul la sănătate și educație

Din categoria drepturilor reale principale fac parte: dreptul de proprietate, dreptul de superficie, dreptul de uzufruct, uz și abitație, dreptul de servitute.

Din categoria drepturilor reale accesorii fac parte: ipoteca, privilegiile și amanetul. Sunt denumite drepturi reale accesorii deoarece servesc drept garanție reală unor drepturi de creanță.

Drepturile de creanță sunt acele drepturi patrimoniale în baza cărora subiectul activ numit creditor poate pretinde subiectului pasiv, numit debitor ca acesta să dea, să facă sau să nu facă ceva.

Drepturile civile ale persoanelor fizice și juridice sunt recunoscute și ocrotite atât de Constituție cât și de Codul civil, în scopul satisfacerii intereselor acestora în acord cu interesul general al statului.

Codul civil, în art. 480, definește proprietatea ca fiind dreptul ce are cineva de a se bucura și dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege.

Din definiția dată de către Codul civil rezultă elementele esențiale ale dreptului de proprietate, definind acest drept prin atribuțiile acestuia.

Patriotism: Ce este, cum se manifestă?

Prin patriotism se înțelege ca iubirea pentru o țară și pentru locuitorii ei sau ca promovarea unui neam printre celelalte, se referă la dreptul pământean care definește națiunile prin apartenența la același teritoriu, și tinde a constitui statele pe bază teritorială; naționalismul se referă la dreptul strămoșesc care definește comunitățile istorico-lingvistice și tinde a constitui statele pe bază etnică. Pe lângă legătura emoțională, cuvântul patriotism definește și o atitudine civică, manifestată legal prin:

- drepturi și datorii constituționale, în legătură cu statutul de cetățean al unui stat: de exemplu dreptul de a fi apărat de stat și datoria de a-l apăra, sau dreptul de a fi ajutat bănește de stat și datoria de a plăti impozite și taxe
- trăsături ale identității naționale, pe care cetățeanul trebuie, în principiu, să și le însușească: trăsături bazate pe o limbă sau o religie, valori politice (democrate sau nu).

În constituția fiecărui stat există o doză de *drept strămoșesc* și una de *drept pământean*.

"Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut ci, mai ales, iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară."

Mihai Eminescu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

2. STATUL DEMOCRATIC ȘI PRINCIPIUL SEPARĂRII PUTERILOR

Constituția sau legea fundamentală reglementează aspecte referitoare la: forma de guvernământ organizarea și atribuțiile puterilor în stat drepturile fundamentale ale cetățenilor.

Statul de drept: este statul în care nimeni nu este mai presus de lege; orice om, indiferent de funcția deținută, de avere sau de influență, răspunde în fața legii pentru faptele sale; guvernanții sunt supuși legii; garantează în mod special:

- controlul constituționalității legilor;
- independența și imparțialitatea justiției;
- protejarea prin lege a drepturilor și libertăților cetățenești

- **Autoritățile statului** român:

- a. Parlamentul
- b. Autoritatea judecătorească; aplicarea legilor
- c. Executivul; administrația centrală și locală
- d. Președinția republicii

PARLAMENTUL

Parlamentul este autoritatea legislativă a statului român, având ca principală atribuție adoptarea legilor cu caracter obligatoriu pentru toți cetățenii

Palatul Parlamentului este:

- cea mai înaltă clădire din lume.
- a doua cea mai mare clădire administrativă din lume.
- cea mai înaltă clădire din Europa.

Palatul Parlamentului este locul în care românii exprimă liber datorită Revoluției din 1989.

Membrii Parlamentului se numesc parlamentari (deputați, senatori) și sunt aleși de cetățeni prin vot, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un mandat de 4 ani și reprezintă interesele cetățenilor.

Legile cuprind norme stabilite de stat și au un caracter obligatoriu atât pentru indivizi, ca persoane fizice, cât și pentru entitățile juridice.

Legi constituționale – cuprind reglementări privind modificarea Constituției.

Legi organice – reglementează domeniile de importanță majoră pentru stat, precum: organizarea generală a învățământului, cetățenia română, sistemul electoral, infracțiuni și pedepse, regimul juridic al proprietății și moștenirii, regimul stării de asediu, de urgență, de mobilizare a forțelor armate etc.

Legi ordinare – sunt legi obișnuite ce reglementează orice domenii care nu țin de legile organice sau de legile constituționale, cum ar fi: Codul Civil, Codul Penal etc.

După adoptarea lor, legile se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la o dată prevăzută în cuprinsul legii. Din acel moment, legile devin obligatorii și trebuie respectate.

Legile elaborate de Parlament sunt puse în executare de către autoritatea executivă, reprezentată de Guvern. Legile nu sunt valabile pentru totdeauna. Abrogarea este modalitatea prin care o lege iese din vigoare, nu mai este valabilă, dacă contextul în care a fost elaborată nu mai există.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.” Constituția României, art. 102, alin. (1)

„Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu exercitarea unei funcții de reprezentare profesională salarizate în cadrul organizațiilor cu scop comercial.” Constituția României, art. 105, alin. (1)

Guvernul reprezintă autoritatea executivă.

-Adoptă hotărâri pentru organizarea executării legilor și ordonanțe.

-Elaborează anual proiectul bugetului de stat pe care îl supune aprobării Parlamentului.

Guvernului are ca atribuții:

- revizuirea Constituției.

-organizarea de alegeri, în termen de 3 luni, pentru un nou președinte, atunci când funcția acestuia a devenit vacantă.

AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ; APLICAREA LEGILOR

Autoritatea judecătorească. Statul de drept

Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești.”Constituția României, art.126 alin. (1)

Autoritatea judecătorească are rolul de a înfăptui justiția în numele legii, de a sancționa încălcarea ei și de a menține ordinea de drept.

Autoritatea judecătorească

Ministerul Public: Parchetul de pe lângă ..

Instanțele judecătorești:

-Judecătorie

-Tribunal

-Curtea de Apel

-Înalta Curte de Casație și Justiție

Consiliul Superior al Magistraturii:

- garantează independența justiției

-realizează activitatea profesională a magistraților: recrutare, formare, avansare

-are rol de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor

Judecătorii și procurorii se numesc magistrați.

1.Judecătorii: sunt independenți și se supun numai legii, potrivit Constituției; trebuie să fie imparțiali atunci când judecă o cauză. Nu sunt subordonați altor autorități publice; sunt inamovibili: nu pot fi îndepărtați din funcție, nici suspendați, retrogradați sau promovați fără acordul lor; nimeni nu poate exercita asupra lor influențe sau presiuni politice; au sarcina de a asculta părțile implicate într-un proces, de a analiza probele depuse de către acestea și de a da o sentință. Pe toată durata derulării unui proces, până la pronunțarea sentinței, toate părțile implicate se bucură de prezumția de nevinovăție, adică sunt considerate nevinovate.

2.Procurorii:sunt organizați în parchete în cadrul Ministerului Public. Reprezintă în instanțe interesele societății, precum și drepturile și libertățile cetățenilor;și desfășoară activitatea potrivit principiului legalității și al imparțialității

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Procurorii, și judecătorii nu pot deține alte funcții publice sau private, cu excepția celei de cadru didactic în învățământul superior și nu pot face parte din partide politice.

Chiar dacă autoritatea judecătorească este independentă în exercitarea atribuțiilor sale, ea are legături cu celelalte autorități (exemplu, Președintele României prezidează lucrările Consiliului Superior al Magistraturii atunci când participă la acestea și numește judecătorii în funcție)

Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța cea mai înaltă în grad, iar rolul său fundamental este de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești. Principalul instrument de unificare a practicii judiciare este recursul în interesul legii, în cadrul căruia Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție stabilesc care este modalitatea corectă de interpretare a legii în chestiunile de drept care au primit o dezlegare diferită din partea instanțelor judecătorești (practică judiciară neunitară).

Curtea de Apel: Din cadrul curților de apel fac parte secțiunile penală, comercială, civilă și contencios administrativ. În România funcționează 15 curți de apel, fiecare având în competență teritorială 2-4 județe. Funcționează câte un tribunal în fiecare județ și în București. Mai funcționează 4 tribunale specializate, 3 în materie comercială (Cluj, Argeș și Mureș) și unul în materia cauzelor cu minori și de familie (Brașov). Dintre cele 188 de judecătorii înființate prin lege, funcționează în prezent 179. Pe teritoriul României funcționează o Curte Militară de Apel și 4 tribunale militare.

Completul de judecată este format dintr-un președinte, ajutat de unul sau mai mulți vicepreședinți, în funcție de gradul și mărimea instanței. În cadrul fiecărei instanțe există un colegiu de conducere care se pronunță asupra problemelor cele mai importante legate de activitatea instanței.

Judecătorii judecă numai cauze în primă instanță, potrivit competenței stabilite de lege.

Tribunalele judecă cauze în primă instanță (cauze mai complexe) și soluționează conflictele de competență ivite între judecătorii din circumscripția sa, precum și contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie în cazurile prevăzute de lege. Tribunalele nu sunt competente să judece apelurile, conform codului de procedură penală.

Curtea de Apel judecă în primă instanță cauzele mai complexe, în situațiile expres prevăzute de lege și judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de judecătorii și tribunale. Judecarea cauzelor în primă instanță se face de către complete compuse dintr-un singur judecător, în apel de complete compuse din doi judecători, iar în recurs din 3 judecători. Prin excepție, în materia litigiilor de muncă completul de fond este compus din 2 judecători și 2 asistenți judiciari cu vot consultativ.

Curtea Constituțională a României (CCR) este unica autoritate de jurisdicție constituțională în România, independentă față de orice altă autoritate publică și care are, conform Constituției României, rolul de garant al supremației Constituției. Aceasta nu face parte din puterea judecătorească

Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. Își exercită atribuțiile prin procurori constituiți în parchete, cu respectarea principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției. Parchetele funcționează pe lângă fiecare instanță judecătorească

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

(cu excepția celor trei tribunale specializate în materie comercială). Parchetele supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare în condițiile legii.

EXECUTIVUL, ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ ȘI LOCALĂ

Administrația publică constă, în principal, în organizarea și asigurarea executării, dar și în executarea nemijlocită a prevederilor Constituției, ale tuturor actelor normative și ale celorlalte acte juridice emise de autoritățile statului de drept, activitate realizată de către autoritățile administrației publice

Centrală: Ministere și alte organe de specialitate

Ministerele sunt parte a sistemului administrației publice, fiind organele centrale de specialitate care conduc și coordonează administrația publică în diferite domenii de activitate. Numărul lor este dat de sarcinile administrației publice într-un domeniu, dar și de concepțiile și interesele politice ce se manifestă la cei aflați la guvernare. Ministerele îndeplinesc funcțiile de conducere și sunt organizate pe baza legii. Constituția României republicată conține o secțiune cu privire la administrația publică centrală.

Potrivit art. 116 din Constituția republicată, ministerele se organizează numai în subordinea guvernului, iar alte organe de specialitate se pot organiza în subordinea guvernului ori a ministerelor sau ca autorități administrative autonome. În România, se găsește o administrație centrală autonomă, Constituția, republicată stabilind, în art.117 alin.(3), principiul potrivit căruia autorități administrative autonome se pot înființa prin lege organică. Aceste structuri nu se subordonează ierarhic guvernului, având, de regulă, o conducere desemnată de către Parlament și fiind de regulă obligate să depună rapoarte de activitate care sunt supuse dezbaterii și aprobării acestuia. Când privește denumirea concretă a autorităților administrative autonome, aceasta diferă de la o autoritate la alta: consiliu, serviciu, comisie, curte etc.

Locală:

Autoritățile administrației publice sunt enumerate în articolele 106 și 107 din Codul Administrativ. Autoritățile administrației publice din comune, orașe și municipii sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primării, ca autorități executive. Consiliul județean este autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Consiliul județean este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile legii pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Consiliul județean este condus de un președinte al consiliului județean care reprezintă autoritatea executivă la nivelul județului.

-Consiliul Local și Primarul: rezolvă treburile publice din comune și din orașe

- Consiliul Județean și Președintele Consiliului județean: rezolvă treburile la nivel Județean

În România, activitatea prefectului ca autoritate a administrației de stat în teritoriu se derulează, în principal, pe două componente esențiale ce rezultă din calitatea sa de reprezentant al guvernului, rezumate în art.123 din Constituția republicată și dezvoltate în reglementări legale special: conducerea serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, pe de-o parte și respectiv, supravegherea respectării legii de către autoritățile administrației publice locale ce se concretizează în posibilitatea atacării actelor acestora în instanța de contencios administrativ, în cazul în care le consideră ilegale, pe de altă parte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Autoritățile publice locale: funcționează pe baza principiului autonomiei locale; prin urmare nu se află într-un raport de subordonare față de vreo autoritate centrală. sunt alese de cetățenii cu drept de vot pentru un mandat de 4 ani. La nivelul fiecărui județ și al Municipiului București, Guvernul numește un prefect care asigură punerea în aplicare a legilor.

PREȘEDINȚIA REPUBLICII

Președintele României: este ales de către popor prin vot, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru două mandate de câte 5 ani; pe durata mandatului, nu poate deține nicio altă funcție publică sau privată și nu poate fi membru al unui partid politic. are imunitate în timpul exercitării mandatului, dar poate fi suspendat din funcție, de către Parlament, în cazul săvârșirii unor fapte grave prin care încalcă prevederile Constituției; are mai multe responsabilități:

- reprezintă statul român, atât în relațiile interne, cât și externe;
- este garantul independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării;
- veghează la respectarea Constituției;
- asigură echilibrul între autoritățile statului, precum și între stat și cetățenii săi; emite decrete care se publică în Monitorul Oficial și sunt contrasemnate de prim-ministru; este comandantul armatei române.

Atribuțiile președintelui sunt stabilite de Constituția României, legea fundamentală a statului român. Președintele are rol în numirea Guvernului și a primului-ministru, participă la ședințele de Guvern atunci când sunt dezbătute probleme de interes național, apărarea țării, la cererea primului-ministru și în alte situații. Tot președintele promulgă legile după adoptarea lor în Parlament; poate cere poporului să-și exprime prin referendum voința cu privire la problemele de interes național.

Președintele poate dizolva Parlamentul dacă acesta nu are vot de încredere de la Guvern. Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării. Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice. În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate; încheie tratate internaționale în numele României, negociate de Guvern, și le supune spre ratificare Parlamentului, într-un termen rezonabil. Celelalte tratate și acorduri internaționale se încheie, se aprobă sau se ratifică potrivit procedurii stabilite prin lege. Președintele, la propunerea Guvernului, acreditează și recheamă reprezentanții diplomați ai României și aprobă înființarea, desființarea sau schimbarea rangului misiunilor diplomatice. Reprezentanții diplomați ai altor state sunt acreditați pe lângă Președintele României

Președintele României este comandantul forțelor armate și îndeplinește funcția de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării. El poate declara, cu aprobarea prealabilă a Parlamentului, mobilizarea parțială sau totală a forțelor armate. Numai în cazuri excepționale, hotărârea Președintelui se supune ulterior apărării Parlamentului, în cel mult 5 zile de la adoptare. În caz de agresiune armată împotriva țării, Președintele României ia măsuri pentru respingerea agresiunii și le aduce neîntârziat la cunoștința Parlamentului, printr-un mesaj. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă de drept în 24 de ore de la declanșarea agresiunii. Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții: conferă decorații și titluri de onoare, acordă gradele de mareșal, de general și de amiral, numește în funcții publice, în condițiile prevăzute de lege, acordă grațierea individuală.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

3. GRUPURILE: CARACTERISTICI, RELAȚII ÎNTRE GRUPURI

Omul face parte din societate și este membru al mai multor grupuri. Grupurile sociale sunt numite asociații de persoane legate de semnele generale (sex, vârstă, naționalitate, profesie, venit, putere, educație și multe altele), interese, obiective, activități. Un grup de oameni se adună pentru a obține rezultate. (un grup de elevi, o clasă).

Grupul este o combinație de indivizi legați de anumite relații. Grupul în sensul îngust al cuvântului este o combinație de oameni care:

- a) interacționează reciproc în mod regulat;
- b) arată coeziunea, se așteaptă de la fiecare alte forme de comportament care nu sunt necesare de la alții

Caracteristicile unui grup mic:

- un număr mic de persoane.
- relații strânse între oameni
- idei similare despre valori, norme și modele de comportament în societate.
- Identificați grupul drept „al meu”.
- controlul nu este guvernat de reguli administrative.

Un grup mare de oameni se asociază în scopul interacțiunii oamenilor, are reguli clar stabilite pentru fiecare membru al grupului. Nu este limitat de numărul de persoane incluse în el, nu există un contact personal constant și o influență reciprocă între indivizi (clasa țărănească, clasa muncitoare).

Grupurile reale sunt grupuri care se remarcă după niște criterii importante din punct de vedere social: vârstă; sursa de venit; naționalitate; starea civilă; profesie;

Grup social - este o comunitate stabilă existentă în mod obiectiv, un ansamblu de indivizi care interacționează într-un anumit fel pe baza mai multor semne, în special, așteptările comune ale fiecărui membru al grupului față de ceilalți.

Grupurile sociale se caracterizează prin:

- interacțiune durabilă, contribuind la forța și stabilitatea existenței lor;
- un grad relativ ridicat de unitate și coeziune;
- omogenitatea compoziției exprimată clar, sugerând prezența semnelor inerente tuturor membrilor grupului;
- posibilitatea de a intra în comunități sociale mai largi ca unități structurale.

grupuri sociale poate fi clasificată în funcție de: dimensiunile grupului criterii semnificative din punct de vedere social tip de identificare cu grup rigiditatea normelor intragrup natura și conținutul activităților etc.

Grupurile sociale poate fi clasificată în funcție de:

- dimensiunile grupului
- criterii semnificative din punct de vedere social
- tip de identificare cu grup
- rigiditatea normelor intragrup
- natura și conținutul activităților etc.

Tipuri de grupuri sociale în funcție de metoda organizației

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1. Grupuri formale care sunt create și există numai în cadrul oficialilor recunoscuți: clasa la școală, clubul de fotbal.
2. Informal, existent pe baza intereselor personale ale participanților care coincid sau nu sunt de acord cu obiectivele grupurilor oficiale: un cerc de iubitori de poezie, club de fani ai unui bard.

FAMILIA CA GRUP SOCIAL

Familia ca grup social: distribuirea rolurilor în familie; familia contemporană
Familia reprezintă două persoane unite prin căsătorie sau rudenie, care au o viață comună bazată pe sentimente, aspirații și interese comune; familia, deși se regăsește la toate popoarele și comunitățile, totuși, se individualizează în raport de alte grupuri sociale prin stilul de viață practicat, prin normele, obiceiurile, valorile promovate și transmise de la o generație la alta. Familia reprezintă instituția fundamentală în toate societățile. Ea este cea mai veche dintre instituțiile create de om de-a lungul existenței sale social-istorice și reprezintă o formă de comunitate umană, între membrii căreia există o serie de relații (biologice, spiritual-afective, moral-juridice).

Familia conferă societății valori de solidaritate umană, de sens al existenței, de perpetuare a unor concepții, mentalități, religii sau interese materiale. Societatea este datoră să asigure familiei protecție, condiții de perpetuare și dezvoltare, care să-i permită să-și îndeplinească menirea.

Mod de organizare și funcționare:

- membrii familiei ocupă poziții diferite, care se află în relații de interdependență, adică o schimbare în comportamentul unuia din membrii săi aduce o modificare a comportamentului celorlalți;
- familia, prin rețeaua de relații ce leagă pe membrii săi unul de celălalt, este o unitate relativ închisă și semiautonomă, care-și menține limitele și pare să excludă orice intervenție din afară; rolul de intermediar în raport cu comunitatea este exercitat de ambii soți;
- familia-grup ce îndeplinește un număr de sarcini care răspund atât cerințelor factorilor sociali externi, cât și necesităților sau revendicărilor membrilor ei.

Specificul familiei este dat de funcțiile pe care le îndeplinește, de sentimentele de dragoste ce-i unesc pe soți, atașamentul emoțional al acestora, solidaritatea și coeziunea grupului.

Funcțiile familiei se clasifică astfel:

- menținerea continuității biologice a societății prin procrearea, formarea și educarea copiilor;
- menținerea continuității culturale prin transmiterea moștenirii culturale în procesul socializării;
- transmiterea de la ascendenți la descendenți a unei poziții sociale;
- satisfacerea nevoilor emoționale, a trebuințelor intime, asigurarea sentimentului siguranței și menținerii personalității;
- integrarea socială a membrilor ei prin procesul de orientare, educare și socializare.

Unitatea dintre membrii unei familii, individualizează două tipuri familiale:

- familia extinsă (de tip tradițional);
- familia nucleară (de tip modern).

Familia extinsă este o structură de tip autoritar sau autocratic, condusă de un șef-partener, incluzând mai multe generații care conviețuiesc laolaltă într-o precisă diviziune și stratificare a rolurilor. În acest tip de familie, alegerea partenerului este făcută de părinți pe baza status-ului economic și social, menținerea și respectarea tradiției fiind așteptări majore.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Familia nucleara reprezinta forma universală cea mai elementară, cuprinde părinții și copii necăsătoriți, având de îndeplinit mai multe funcțiuni necesare pentru indivizii ce o alcătuiesc, dar și pentru societate. Familia nucleară este o structură democratică bazată pe egalitate, consens, participare activă a copiilor. Alegerea partenerului se bazează pe afecțiune și liberă opțiune, scopul acestei uniuni constituindu-l fericirea mutuală a indivizilor.

Mai sunt și alte tipuri: familia de origine, conjugală, de rezidență, de interacțiune, cu probleme, migranță.

Ceea ce rămâne stabil de definit pentru orice tip de existență familială, este esența sa de unitate de interacțiuni și intercomunicări personale, ce cuprinde rolul social de soț, soție, mamă, tată, fiu, fiică, frate, soră.

Varietatea definițiilor conturează caracteristici ale familiei:

- a) existența unui anumit număr de persoane;
- b) reunirea lor este urmarea actului căsătoriei;
- c) între membrii grupului familial există ansamblul de drepturi și de obligații garantate juridic;
- d) relațiile interpersonale, de ordin biologic, psihologic și moral dintre membri;
- e) climatul și atmosfera psihosocială;
- f) ansamblul de norme și reguli privind conduita membrilor grupului familial;
- g) organizarea structurală cu o anumită distribuție a rolurilor și sarcinilor familiale;
- h) îndeplinirea unor funcții în raport cu societatea.

Funcțiile familiei:

1. funcția economică;
2. funcția de socializare;
3. funcția de solidaritate;
4. funcția biologică (sanogenă, sexuală).

Funcțiile familiei se schimbă în timp, în relație cu schimbările culturale și de civilizație ale societății.

- asigurarea confortului prin satisfacerea nevoilor tuturor membrilor familiei;
- creșterea noilor generații.

Funcția biologic-reproductivă asigură și reproducerea populației, deoarece fără perpetuarea speciei umane societatea e de neconceput. Atracția către sexul opus este inerentă naturii umane, după cum tot astfel este și nevoia de a avea și crește copii.

Comportamentul procreativ este expresia unui model cultural complex, care se formează în timp și suportă influența unei multitudini de factori, dintre care cei mai importanți sunt:

- vârsta soției;
- durata căsătoriei;
- starea de sănătate a cuplului;
- utilizarea mijloacelor contraceptive;
- dorința cuplului de a avea copii;
- nivelul de instrucție al partenerilor;
- angajarea profesională a sotilor;
- distribuția rolurilor și a autorității între parteneri;
- comunicarea între parteneri.

Instrumente Structurale
2014-2020

Funcția biologică și sanitară înglobează și asigurarea cerințelor de sănătate pentru toți membrii familiei

Familia este cea care trebuie să asigure condițiile dezvoltării biologice a membrilor ei.

Igiena constituie o caracteristică a civilizației. Fiecare familie trebuie să se deprindă și să învețe regulile de igienă, deoarece aceasta reprezintă progres și dezvoltare socială.

Sociologic, problemele igienico-sanitare cuprind:

- starea de sănătate a membrilor familiei;
- igiena locuinței;
- igiena alimentelor.

Instrumente Structurale
2014-2020

BIBLIOGRAFIE

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Patriotism>

<https://www.juridice.ro/34976/consideratii-generale-referitoare-la-dreptul-de-proprietate.html>

<http://avocat-grosu.com/ro/echipa/96-rom/materiale/152-dreptatea-egalitatea-si-inegalitatea>
Tratate, cursuri, monografii

<http://www.rsdr.ro/Art-6-1-2-2008.pdf>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Justi%C8%9Bia_%C3%AEn_Rom%C3%A2nia

<https://www.presidency.ro/ro/presedinte/rol-si-atributii>

<https://bodyandface.ru/ro/circulatory/chto-socialnye-gruppy-v-obshchestve-socialnaya-gruppa-vidy-socialnyh-grupp-v.html>

<https://bodyandface.ru/ro/circulatory/chto-socialnye-gruppy-v-obshchestve-socialnaya-gruppa-vidy-socialnyh-grupp->

https://ro.wikipedia.org/wiki/Societate_civil%C4%83

https://ro.wikipedia.org/wiki/Drept_administrativ

<https://sgg.gov.ro/1/relatia-cu-societatea-civila-2/>

<https://www.scritub.com/jurnalism/Importanta-si-rolul-massmedia-75424.php>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Comunitate_local%C4%83

1. Dana Apostol Tofan, Drept Administrativ. Note de curs, Vol. I, Universitatea ``Dunarea de Jos``, Facultatea de drept, 2009.

2. I. Nicola, Drept administrativ. Curs universitar, Sibiu, 2007

3. A. Negoita, Drept administrativ, Ed. Sylvi, Bucuresti, 1996. II. Legislatie.